

Pilismaróti

H Í R E K

A PILISMARÓTI FALUKÖZÖSSÉG LAPJA MEGJELENIK NEGYEDÉVENTE 2019. ÁPRILIS XXVIII. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM

Ingyenes kiadvány. Kiadja: Pilismarót Község Önkormányzata. Felelős kiadó: Göbölös Gábor, felelős szerkesztő: Szilágyi Gábor, szerkesztőség: Pintér Zsuzsanna, Szikorszki János.

Kiadó és szerkesztőség: Polgármesteri Hivatal 2028 Pilismarót, Rákóczi u. 15., Telefon: 0633-508-170, E-mail: marotihirek@gmail.com, Készült a Spori Print Vincze Kft. nyomdájában, 600 példányban.

Munkácsy Mihály: Ecce homo

**Minden kedves olvasónknak
áldott,
békés
Húsvétot kívánunk!**

Pilismarót Község Önkormányzata
és a Pilismaróti Hírek szerkesztősége

„Mi az?” - kérdezte Vén Rigó.
 „Tavasza” - felelt a Nap.
 „Megjött?” - kérdezte Vén Rigó.
 „Meg ám!” - felelt a Nap.

„Szeretsz?” - kérdezte Vén Rigó.
 „Szerettek!” - szolt a Nap.
 „Akkor hát szép lesz a világ?”
 „Még szebb és boldogabb!”
 (Szabó Lőrinc: Tavasz)

MARKÓ ÉVA

A gyerekekkel együtt mi is így örülünk a napfénynek, a tavasznak, várjuk a Húsvét ünnept. Az ablakokban növekszik a bab, a hagyma, elraktuk a madár-
 etetőket, kitisztítottuk a madár-
 odúkat, lessük a bokor mélyén

megbúvó katicákat, bodobácsokat, suszterbogarakat, a lombközt kergetőző mókusokat, a levegőben repülő golyákat...

Nagyot nőttek gyermekeink, a kiscsoportosok beszkoktak már, a nagycsoportosok lassan beiratkoznak az iskolába. Óvodánk jelenlegi létszáma hetven fő. Május második hetében a beiratkozáskor szeretettel várjuk az új kiscsoportos jelölteket. A részletes kiírást majd megtalálják Pilismarót honlapján.

Kedves élményünk volt, ahogy gyerekek, szülők, pedagógusok közösen énekeltek, verseltünk a falusi *Disznóvágáson*. Bepillanthattunk a disznóvágás teljes folyamatába, megköstölhattuk a nagyon finom fánkot teával és vörösborral.

Jól sikerült a *jelmezes farsangi bál*, amit hagyományosan az óvoda szülői szervezete szervezett. Együtt roptuk a táncot a vállalkozó kedvű szülőkkel. Ezúton is köszönjük segítő munkájukat!

Tavasza a Mesevár Óvodában

Igazi farsangi hangulatot varázsoltak az óvó nénik a *hagyományörző napunkon*. Közösen táncoltunk, a dadus néni pedig gondoskodtak a finom fánkról és a szép terítésről. Hatalmas sikerünk volt a „*Nyakigláb, Csuhaháj, Málészáj*” mesejátékkal. Igazi, gondtalan délelőttöt töltött együtt a három csoport!

Az idén másodízben ünnepeltük meg a *Magyar Parasport Napját*. A „*Lélekmozgató*” tematikus, érzékenyítő napon együtt mozgott az óvoda összes gyerme-

Nemzeti ünnepünk alkalmával az emlékműnél verssel, dallal, gyertyagyújtással emlékeztünk meg hőseinkről.

József napján minden kisgyermek felköszöntötte az édesapját (apró ajándékkal, verssel).

Nagyon fontosak a hagyományok. Ennek jegyében vittük a patakpartra a Kiszé bábót, és elúszattuk a betegséget, a rossz, hideg időt és persze a téltől is elbúcsúztunk. Tavaszai játékokat játszottunk, hoztunk a patakpartról zöldágot. Ezeknek a napoknak az a célja, hogy a gyerekek élményszerű tapasztalatokat szerezzenek a népi időjárás jóslatokról, a kiszézésről, hagyományainkról.

A nagycsoportosaink Esztergomban voltak kirándulni, ellátogattak a *Geodába*, az interaktív ásvány- és őslénykiállításra. Hatalmas élmény volt a gyerekeknek, kincsekkel jöttek haza.

Zöld óvoda lévén az idén is részt vettünk a *Te szedd!* akcióban. A gyerekeket próbáljuk a „*Ne is szemetelj!*”, és a „*Minden jó valamire!*” elv alapján nevelni. Szeretnénk, ha ebben a szülők is partnerek lennének, és egyre szebb, tisztább lenne környezetünk!

Megünnepeltük az időjós napokat: medve- napot, víz- hetet tartottunk, felhívtuk a gyerekek figyelmét a vízivás fontosságára, vendégünk volt a Habakuk Báb-színház a Hattyúk tava előadással.

A nagycsoportosok kedves meghívásnak tettek eleget, az iskolában voltak a *Kapunyitogató* programon. Megismerkedtek a

leendő tanító nénivel és az iskolával. Az óvónéni pedig meglátogatták az elsősöket a nyílt napon. Nagyon büszkék voltunk rájuk, sokat nőttek, ügyesedtek!

Idei *családi kirándulásunkat* a Budapesti Állatkertbe szerveztük. Ez a program elősegíti, hogy a gyermeknek pozitív érzelmi viszonya alakuljon a természethez, az állatokhoz, így megtanulhatják azok védelmét, az értékek megőrzését. Miközben felfedezik a környezetüket, olyan tapasztalatok birtokába jutnak, melyek a környezetben való, életkoruknak megfelelő eligazodást biztosít. Az út folyamán pedig egy kicsit megismerkedünk a szülőföldünkkel, Visegráddal, Budapesttel. Várjuk a jelentkezőket, akik szívesen eljönnek velünk.

Sokan kérdezik, hogyan tudnának anyagilag is segíteni az óvodánkon? Hát, akkor egy kis kampány következik, az óvoda érdekében.

A *Pilismarótiért Alapítvány* adószáma: 19151018-1-11.

Az 1 %-os felajánlásokat ide várjuk.

Az Alapítvány sokszor támogatja a rendezvényeinket, például hogy a névadó-napunkat emlékeztetéssel tehesük a gyermekek számára. A gyermekek nevében előre is köszönjük a felajánlásokat.

Az óvoda apraja, nagya nevében pihenős, tojásfestős, játszódozó, áldott Húsvéti ünnepet kívánunk a falu minden lakójának.

SZIKORSZKI JÁNOS:

Karácsonyig gyógyított

Kettőezertizenkilences évnek az eleje
Szomorú hírrel van a falunk tele.
Utcán az emberek súgnak-búgnak,
Komoly baja lett a Hunyadi doktor úrnak.

Budapesten őt meg is mütöttek,
Családját nem sok jóval kecsgették.
A professzor kollegák mindent megtettek,
De sikeresek ők most épp nem lettek.

Pilismarót község díszpolgára,
Van remény a gyógyulásra?
Betegség, ha eljön, nincs mit tenni,
Türelemmel el kell azt viselni.

Az emberek soká csak akkor élnek,
Ha kiválóak azok a bizonyos gének.
Eljött a vég, ezt még senki sem várta,
Szent Péter a kaput neki is kitérta.

Szűk nyolcvan év, az már szép idő,
Neki ennyit mért ki a teremtó.
Béke vele, körzeti orvos urunk,
Előbb a vagy utóbb mi is oda jutunk.
Könnyes szemmel nézek a jövőbe,
Találkozunk majd az égi orvosi rendelőbe.

Andrea Uwe-Ute emlékére

Szomorú hírt hallván könny csordul szemembe,
Engemet is vendégül látott Hirschbergbe,
Testvérvárosunk kedves lakója.
Nincs többé, nincs, aki őt pótolja.

Mikulás napokon mindig megjelentek,
Örültek ajándékuknak az óvodás gyerekek.
Kettőezertizennyolc végén lezárta szemét a halál,
Pilismaróra többé sajnos nem jár.

Évek óta sok napot Pilismaróton töltött,
Most már az élők sorából elköltözött.
Búcsúztatása márciusra várható,
Hatvanhat évet adott neki a Mindenható.

Nem érte meg a napot, hogy Basaharcrá jöjjön,
Szeretett maróti barátai közelébe költözzön.
Béke Veled Andrea Uwe-Ute,
Ennyit tudtam írni emlékedre.

ARANYOSI ERVIN

Húsvéti gondolatok

Lám csak jó az ember, aki képes adni!
Ki szűkös világban, ember tud maradni!
Aki nem vagyont gyűjt, nem halmoz kincseket,
Ki a kevésből is képes adni neked!

És nem is vár hálát, minnek, hiszen tudja,
szeretetből épült a mennyország útja.
Menni sem kell rajta, állhatsz rajta szépen.
A mennyország ott van az ember szívében.

Köszöntjük az édesanyákat

■ SZIKORSZKI JÁNOS

Úgy rohan az idő, januárban múlt 11 éve, hogy SZABÓ ANDRÁS – lapunk volt szerkesztője – hirtelen eltávozott közülünk. Megemlékezésül álljon itt anyák napja alkalmára írt verscsokra:

Kinyílt a jázminbokr...

Kinyílt a jázminbokr
fehér szirmú virága,
Anyák napján, abból viszek
édesanyám sírjára.
Elmerengek a sír mellett,
könnybe lábad a szemem:
Édesanyám tenéklüled
oly árva az életem.

Álmaimban veled vagyok
édes, drága, jóanyám.
Számталanszor felidézem
kedves arcod mosolyát.

De mióta virágokkal
Díszítem a sírodat:
Úgy érzem, hogy árva szívem
bánatába meghasad.

Édesanyám úgy szeretném (Társszerző: Váradai Sándor)

Édesanyám, úgy szeretném
A bánatot elmondani néked,
Amióta nem vagy köztünk
Száz tövissel tép engem az élet.
De ne higgyed, hogy rossz lettem
Olyan vagyok, milyenek neveltél
Az üresen maradt párnád
Megersítoom minden áldott estén.

Nem tudom, hogy mit vétettem
Akarattal rosszat sose tettem.
Amikor még velünk voltál,
A rossz nap is jóvá vált felettem
Most mindenki rosszal fizet,
Érzem napom egyre lemenőben

Beteg szívem megnyugodni:
Csak nálad tud,
kűnn a temetőben.

Május első vasárnapján,
édesanyánk is virágcsokrot vesz
kezebe! Ő köszönti a „nagyit”.
Bennem pedig így rajzolódik ki
az anyai halhatatlanság képe. Igen
az! Ugyanis ez nem véletlen,
hiszen édesanyánk és szüleink, ha
nincsenek otthon, elsőként a drá-
ga nagyit találjuk meg, aki még
néha talán jobban is kényeztet,
mint az Anyu!

Osztálytársaim közül akad
olyan is, akit a Nagyi nevel: Ne-
kik ilyenkor két csokor virág és
még nagyobb hála jár!

Ezek a gondolatok erősítik
azt a hitet bennünk, hogy az anyai
szeretet megünneplését az élet
száz vihara se bírja feledésbe
meríteni!

Ó, Drága Nagyikám:
Hoztam rózsát százat:
Mert felnevelted nékem
Drága jó Anyámat!

Szelid szavú jó nagyanyám

Szelid szavú jó Nagyanyám,
mért hagyta itt minket,
Hogy örökre elköltözzöl,
soha nem is hittem.
Unokáid, dédikéid,
kiket úgy szeretted:
Akiknek az örömeért,
Akármit megtettél.

Szelid szavú jó Nagyanyám,
úgy hiányzol nekünk.
Mikor együtt szeretteid:
emléked időzzük.
Számталanszor rád gondolva,
mindig könnyet ejtünk:
Téged, drága jó Nagyanyánk,
soha nem felejtünk!

Sport

■ GÖBÖLŐS GÁBOR

Március 10-én a megyei labdarúgásban is elkezdődött a tavaszi szezon. A Pilismarót SC felnőtt csapata hat mérkőzésből álló műfüves tornával készült a tavaszi folytatásra, amelynek végén döntőt játszott a Környe SE csapata ellen, és 3:0 arányban vereséget szenvedett, így ezüstérmert szerzett.

Idegenben, Pilisicséven kezdte a szereplést a csapat, és nem jól indultak a dolgok, a kétszeri kétgólos (2:0, 3:1) vezetést nem sikerült megtartani, így a vége 4:4 lett. Az első hazai mérkőzés a BAR-NUL Szomód SE ellen 4:0-s győzelmet hozott.

A jó formát sikerült megtartani a Süttő SE ellen is: újra 4:0 idegenben. A sorsolás útja Bana SE csapatához vezényelte a mieinket, itt megfordultak a dolgok a pilisicsévi vendégszerepléshez képest, mi kerültünk kétszer kétgólos hátrányba (2:0, 3:1) innen 3:3-as döntetlen lett az eredmény, de meglehetősen volna a győzelem is.

Hazai pályán fogadtuk a TG Felsőgalla (Tatabányai városrész) gárdáját, és 3:1-es győzelmet

értünk el. Összegezve tehát nem indult rosszul a tavaszi szezon, reméljük a folytatás is ilyen lesz.

Az U19 ifjúsági csapat is megkezdte a szereplését, ők mindig szombaton 14:00 órakor játszanak, lesz egy kivétel április 27-én, itthon 11:30-kor fogadják a Hajdú Antal SE (Ferencs gimnázium) csapatát.

Az első tavaszi mérkőzést a Tokod SE vendégeként játszottuk, csak az eredmény volt szoros: 3:2-es győzelem. Idehaza 6:0 a Baj SE ellen, majd idegenben a Csolnok Sz S E ellen 3:0-s győzelem óvás után. A tavaszi 4. forduló hazai környezetben volt a BAR-NUL Szomód SE ellen, 9:1 ide.

Az U17-es női csapat is megkezdte szereplését, 3:2-es győzelmet értek el a Tatabánya SE ellen idegenben, majd ezt követte egy 7:0-ás győzelem itthon a Szákszend SE-vel szemben, és egy 3:2-es vereség Tatán.

A Bocsik programok is elkezdődtek, minden tornán részt vettek a korosztályoknak megfelelő csapatok. A tavaszi szezonról a lapzárta miatt ennyi tudósítást tudunk adni, folytatás az augusztusi számban.

A TAO pályázati pénzt (nagy szerencsével) sikerült az utolsó pillanatban begyűjteni, így megvalósíthatók a betervezett beruházások, mint a Nyíró Csaba

Sportcsarnok négy öltözőjének felújítása, fűszellőztető gép vásárlása, illetve az utánpótlás csapatok működésének biztosítása.

Hajrá Marót!

Labdarúgás

Köszönet mindenért

■ PINTÉR ZSUZSANNA

Ezzel a címmel kaptam egy kézírást azzal a kéressel, hogy a Pilismaróti Hírek hasábjaira kerüljön. Amikor megkaptam, a karácsonyi lap már le volt zárva, így abban nem tudtam már megjelentetni, de úgy gondolom, bármikor megállja a helyét. Annyit még hozzáfűznék, hogy év vége felé volt az *Idősek napja*, és karácsony tájékán is kiemelkedő figyelmet kaptak a falunkban élő szépkorúak!

„Köszönet, mindenért
Hálás szívvel szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik időt, fáradságot, munkát áldoztak; figyelmességért, ünneplésért, segítségért, amit az Öregek felé árasztottak. Érezhetjük a megbecsülést, ránk figyelést, tiszteletet,

amiben részesítettek és örömet szereztek.

Hálás szívvel köszönöm:

egy öreg nyugdíjas”

Azt gondolom, az idősek megbecsülése, a mi megbecsülésünk is. Éppen ezért szükségesnek kell, hogy tartsuk, hogy minden alkalmat megragadjunk az ő köszöntésükre.

Értékelő írás értékeinkről

PINTÉR ZSUZSANNA

Tavaly év végéhez közeledve jelent meg egy országos folyóiratban, a *HONISMERET* 2018/6. decemberi számában egy értékelő írás (recenzió) *A Pilismarót-Dömösi Református Társegyház története* című könyvről. A cikk címe *Eklézsiatörténet a Duna mentéről*, írja dr. Koczó József helytörténeti kutató. A szerző elismeréssel szól a könyv értékeiről és írójáról. Egyben röviden szó esik a többi, Pilismarótról szóló helytörténeti könyvről is. Az írás végén elismerően szól a pilismaróti önkormányzat anyagi segítségéről is, melynek következtében a könyv kinyomtatásra kerülhetett. Az *Esztergom és Vidéke* 2018/3. számú folyóiratban is megjelent a könyvről értékelés.

Úgy gondolom, hogy ezek a könyvek nekünk, pilismarótiaknak ÉRTÉKEK! Értékeket vehetünk kezünkbe. A könyvespolcainkon a helyük. Mindezt köszönet Lukácsné Varga Eszter szerzőnek. A könyvek megvásárolhatók a Polgármesteri Hivatalban és a helyi könyvtárban is.

Dr. Koczó József: *EKLÉZSIATÖRTÉNET A DUNA MENTÉRŐL*

A reformáció ötszázadik évfordulója kínálta a lehetőséget, hogy hagyományaik őrzése, továbbörökítése végett a protestáns gyülekezetek, egyházközösségek, egyházmegyék, iskolák áttekintésük múltjuk egy-egy szegmensét, feldolgozzák történelmüket. A régmúltban az efféle tevékenység szinte kizárólag lelkipásztorokra, iskolarektorokra, professzorokra hárult, manapság inkább egy-egy

település, tájegység helytörténeti jeleskednek e területeken. Ennek okát abban a változásban kereshetjük, hogy egy-két százada még az volt a jellemző, hogy a prédikátorok 20-30 éven – olykor olykor 4-5 évtizeden keresztül – szolgálták az Urat és híveiket ugyanabban az eklézsiában, ezzel szemben korunkban már a tíz évet meghaladó működés is jelentős időnek számít.

A Pilismarót-Dömösi Református Társegyházközösség történetét Lukácsné Varga Eszter személynében is egy lelkes lokálpatrióta, nyugdíjas történelem-magyar szakos középiskolai tanár dolgozta fel igényesen, nagy szakmai hozzáértéssel, ugyanakkor közérthető stílusban.

A két gyülekezet létrejöttét és történetét szerzőnk a reformáció kialakulása, elterjedése, irányzatai, valamint a magyar köztörténet jelentős eseményei, a reformátorok vallásújítási törekvései, továbbá a protestáns egyházak szerveződése felvázolásának keretébe ágyazva mutatja be.

A maróti magaslaton álló református templomtorony alatti bejáratnak párkánya fölött az 1686-os évszámot olvashatjuk. Az Úr hajlékának török időkben elrejtésén túl az első ismert prédikátor, Marussy Mihály 1626–1628 körüli szolgálata is a helvét hitvallás reformáció korabeli befogadásáról tanúskodik a pálos atyák birtokán. Az Árpád-kori királyi palotájáról és Álmos herceg által alapított prépostságáról ismert Dömösön a XVII. században már ugyancsak létezett Kálvin tanait követő református közösség, 1674-ben rektoruk is volt.

A két szomszéd település református gyülekezete a XVIII. században – prédikátor és tanító hiányában – osztozott a hét évtizedes árvaságban, majd a *türelmi rendelet* és I. Lipót vallásügyi törvényei életbelépése után sorsuk egyre inkább összefonódott, noha a dömösi reformátusok más irányba is lépéseket tettek, s később sem volt felhőtlen a viszonyuk Maróttal. 1787-től szabad vallásgyakorlásuk engedélyezését Pilismarót anyaegyházként, Dömös ennek leányegyházaként kapta meg.

A XIX. század második felétől a századforduló tájáig Pilis-

marót fiókegyháza Esztergom, Párkány és Szob, míg szörványát alkotja Basaharc-pusztá, Zebevény, sőt, Márianosztra, Ipolydamásd és Helemba is.

Lukácsné Varga Eszter munkájának történeti részében napjainkig tekinti át a *mater eklézsia* és *filiája* megpróbáltatásokat, küzdelmeket, de felemelkedést, eredményeket sem nélkülöző történetét; a lelkipásztorok szolgálatát; a templomépítések és jelentősebb felújítások végbevitelét; az iskolák fenntartásának, működtetésének gondjait, sikereit, a tanítók tevékenységét; a gyülekezeti tagok áldozatvállalását egyházuk fennmaradásáért, boldogulásáért. Bemutatja az eklézsia előjáróinak, presbitériumainak – mai szemmel szokatlanok tűnő – örökösét a köz- és magánerkölcs egyházi előírásai, normái betartása felett, és szükség esetén fellépését a vétkezőkkel szemben; a települések népességének alakulását, tagozódását, vallás szerinti összetételét; reformátusok és katolikusok múltbeli konfliktusait, s azt, hogy miként vált a közelmúltban az egykori sűrűlódás példaértékű együttéléssé.

Az eklézsiatörténet időutazásra készlet: javarészt olyan korszakokba viszi az érdeklődő olvasót, amelyekben az ember teljes életútjában – a gyermekáldástól a nagykorúvá válást jelképező konfirmáción, majd házasságkötésen át a minden élők útjára lépésig – meghatározó volt a hitvallás és a helyi vallási közösség, a gyülekezet szerepe.

A Dunántúli Református Egyházkerület Tatai Egyházmegyéjéhez tartozó társegyházközösség eklézsiai, mintegy három évszázadon át, 1952-ig a megszüntetett Drégelypalánki Református Egyházmegyéjéhez tartoztak. Trianon, majd a II. világháború következtében elszakított felvidéki gyülekezetek elkerülése után a csonka esperességet az Északpesti Református Egyházmegyéjéhez csatolták. Csak Pilismarót és Dömös maradt a dunántúli püspökségben.

A történeti részt a két egyház irataiból, dokumentumaiból összeállított szemelvények követik. Találunk itt, többek között, részleteket egyházközösségi jegyzőkönyvekből, prédikátori és tanítói díjle-

veleket, panaszleveleket, az uradalomhoz intézett kérelmet, feljegyzéseket templom- és harangszentelő hálaünnepekről, lelkesítő és gondnoki életrajzokat, tanfelügyelői véleményeket, vizsálykodó házastársak békítgetéséről, büntetéseiről, valamint esetleírásokat tanítók jutalmazási és fegyelmi ügyeiről. A kordokumentumok betűhív közlése, valamint a könyv képanyaga hitelesíti a történeti részben leírtakat.

Szerzőnk a mű végén – mintegy összegzésként – közlésezi az egyházban működő rendes, segéd- és helyettes lelkészek, a két iskola tanítóinak és gondnokainak időrendbe sorolt névtárát, továbbá a XIX–XX. században szörványként az eklézsiahoz tartozó települések nevét.

Lukácsné Varga Eszter egyháztörténeti tanulmánya nem csupán alapos forrás, hanem részletekbe menő helyismeretről is tanúskodik: a maróti református iskola tanulójaként és a gyülekezet konfirmandusaként saját tapasztalatokkal is rendelkezik.

A tanárnő nyugdíjas évei gazdag, termékeny és szerteágazó alkotómunkával teltek. *Pilismarót története I–II.* 1996-ban, illetve 2000-ben jelent meg. (A monográfia 2007-től elektronikusan is elérhető.) 2012-ben látott napvilágot *A leümt paraszti világ nyomában – Pilismaróton* című kötete, amely fotókkal gazdagon illusztrálva a település néprajzi monográfiájának tekinthető. Tiszteletre méltó alkotói munkássága alapján azt gondolnánk, hogy legújabb munkája valamelyik ismert kiadó gondozásában jelent meg. Nos, nem így történt, szerzői kiadás-ként hagyta el a nyomdát. Igaz, támogatóként ott találjuk Pilismaróti Önkormányzatát, amely korábbi munkáinak is kiadója vagy szponzora volt.

ESZTERGOM ÉS VIDÉKE
TÁRSADALMI ÉS KULTURÁLIS FOLYÓIRAT

ALAPÍTÓTÓTT 1878-BAN • ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ DR. KÖNYV LÁSZLÓ
MEGJELENT 1944-IG LXV ÉVFOLYAM • 2007-IG XXXI ÉVFOLYAM
ÚJ SZERKESZTÉS • VI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

2018/3

Múltidéző

■ SZIKORSZKI JÁNOS

Autók-autósok

A második világháború előtt községünkben az első autója Bády Imre körzeti orvosnak volt. Német gyártmányú járművével több szerencsés baleset is történt, mivel nem vetette meg a jó borrocskát.

Visegrád felől visszaúton többször nem bírta bevenni Dömösön az úgynevezett Bergman kanyart, de mindig megúsza épségben. Történt egyszer, hogy Dömösről az esti órákban jött haza barátaival, és felvettek egy fiatal, életerős kovács szakmájú fiatalembert is. Marót előtt megtörtént a beleset, letértek az útról az árokba, majd nekikoccantak egy szederfának. A kovácslegény segítségével bírták kitolni csak az autót. Mikor a legény hazaért, édesanyja kérdezi, hol jártál, kikkel voltál, mert csupa sár volt a ruhája. A fiú csak annyit mondott, rossz társaságba keveredtem. Hát kik voltak az autóban? Körzeti orvos vezetett, a patikus, a jegyző, meg én! A körzeti orvos '44 őszén nyugatra távozott, így orvos sem volt községünkben jó ideig.

A háború alatt Marosi Lajos bá Dobogókőről a vásárból egy használt autót hozott, de a motort kiszerezte ezzel üzemképtelenné téve, hogy az oroszok el ne vigyék, mert a község megszállásakor mindent le kellett adni a községházán: rádiót, vadászfegyvert, tisztí kardot, stb.

'45 után Lik Zsiga bácsié volt az első autó, egy Topolino. Majd később jöttek a használt és új Moszkvicok. Új gépkocsit csak a Merkur vállalatnál lehetett venni. 1960-ban az új Moszkvics 69 ezer forint volt. Az első új Wartburg nagykerékű autó tulajdonosa Fehér Bálint volt. Majd jöttek a többi „baráti ország” autói, amikre a befizetett félár után négy-öt évet kellett várni.

Az ötvenes évek végétől fiatalemberek többen szerettek volna gépkocsit venni, de nehéz volt hozzájutni. A Moszkvics volt a legkönnyebben elérhető. Egy maróti vevő azt mondta, én kivárok más típust, mert Moszkvicsa csak az elvtársaknak van, még azt hiszik én is az vagyok, és kiszúrják a gumijaimat!

Ekkortájt nagy feltűnést keltett Fehér Mihály legényember fekete Mercedese, amit az esztergomi katolikus püspökségtől használtan vásárolt 90 ezer forintért. Új nyugati autója csak Stáger

Rudi bácsinak lett évek múltán. A 70-es évektől a Trabant 46 ezertől, Zsiguli 80 ezertől kezdődött. Egy Polski Fiat 1500 gépkocsira 1972-ben 110 ezer forintot fizettem be előre, három hónap után kaptam meg. Jó dolog volt a szép gépkocsi, sok előnye, de hátránya is volt. Sokat túlóráztam érte. Szívességből esküvőkre, katonai esküre, ballagásokra szállítottam rokonokat, barátokat, jó ismerősöket. '75-ben a karácsonyi éjféli misére is én hoztam-vittem a papot szívességből. (Akkor a papoknak nem volt saját autójuk.) Hátránya, hogy '74-től árvizek

alkalmával szolgálatba kellett állni polgári védelmi kötelességből (a benzint fizették).

'75 májusában munkából jöttem haza busszal, betértem a nagykocsmába egy pohár sörre. Ott termett mellettem két maróti tartalékos tiszt a Tanácsházáról, mondják: Jani többet ne igyál! Mondom nekik, nekem még az édesanyám se mond ilyet, tudom, mi az elég! Megsúgták, hogy az éj folyamán be leszek riadóztatva saját gépkocsimmal hazafias kötelességből.

A lakásomon zörgettek fel éjszaka, azzal a paranccsal, hogy három főt kell ébresztenem, és katonaruhába beöltözve Dorogra a kiegészítő parancsnokságra vinni és átadni őket. Egy fő kőműves iparos volt, kettő pedig a segédmunkása lett a következő két hétben, egy laktanyát vakoltak. Megyénk minden településéről vonultattak be sok embert. Ez volt az ünnepi összetartás győzelem napja alkalmából.

Akkor még új Volga személygépkocsikkal csak vezérigazgatók és párttitkárok száguldoztak sofőrjeikkel az utakon. Egy szorgalmas, mindenki által kedvelt sofőr legényember is ilyet vásárolt, ez az egy volt községünkben Maróti Sándornak.

Évekkel később a Volgák motorháztetején lévő öntött szarvast betiltották balesetveszély miatt. Azóta sok víz lefolyt a Dunán. Ma már mindenki olyan kocsit vásárolhat amelyet akar, illetve amire pénze van.

Motorok-motorosok

A két világháború között csak néhány használtan vásárolt motorkerékpár volt községünkben. Ritkán dübörögtek motorosok településünkön át.

'45 után is évekig használt motort vásároltak. Tudtommal első nagy motorja Zöld Jani bácsinak volt, egy BMW. Majd jöttek az új Csepelek és Danuviák.

Egyik unokabátyámnak Csepel motorja volt, az első kerék felett nagybetűkkel egyik oldalon TORREADOR, másik oldalon VIHAR felirattal száguldott környékünk útjain. Boldog voltam, mikor elvitt egy pár kilométert. Ekkor határoztam el, ha felnövök, én is veszek motorkerékpárt.

'57-ben olyan motorokat lehetett hivatalosan vásárolni, amelyeket disszidensek hagytak a nyugati határ előtt. Ebből egy Pannónia került maróti tulajdonoshoz is. '61-ben egy új Pannónia 11 ezer forintba került.

1954-től 638 ezer Pannónia motorkerékpárt készítettek hazánkban, Csepelen különböző színekben és típusokban, ebbe beletartoztak az oldalkocsisok is. Több mint fele külföldre került, legtöbb a „baráti” országokba, főként Lengyelországba, de 1500 darab Finnországban is vevőre talált. Az USA is vásárolt párszáz darabot nikkelezett kivitelben, magasított kormányval. A '60-as években a Pannónia elismert, menő márka volt. Községünkben 125 cm³-es Csepel, 125 cm³-es

Danuvia és húsz körüli 250 cm³-es Pannónia volt, meg egy-két nagyobb is. Egy oldalkocsis feketé Pannónia Gulyás Ferenc telefonszerelő szolgálati motorja volt. Az én 250 cm³-es Pannóniám 1963-ban 15.800.- forintba került, évi adója 120 forint volt. '64-ben motor, személy és teher szakmá-sított jogosítványom 960 forint volt az MHSZ-nél. Ezekon a motorokon kívül egy-két Jawa és orosz motor volt. Majd az NDK MZ lett a sláger. Kismotor kategóriában Simson, Komar, Panni robogó volt a legtöbb. Kezdetben egy-két motoros használt borsap-kát bukósissakként, ami a háborúból visszamaradt pilóta és harckocsizó fejevédő volt. Bukósissak viselése a 70-es évekig nem volt kötelező, először lakott területen kívül, majd pár év múlva mindenhol kötelező lett. Több kismotormotor baleset is történt, mert nem vetették meg az alkoholt. Voltak szerencsés balesetek is. Sajnos az évek során hat fiatalember vesztette életét falunkban és a környék útjain a falumbéliek közül. Egy időben távolsági motorverseny volt a Pilisben és Dunakanyarban szóló és oldalkocsis motorkerékpároknak egy hétvégén. Ady utca végén, az erdőszélen egy fagerenda sorompó volt abban az időben. Első nap Dobogókó felől jöttek a motorosok, majd a 11-es úton Visegrádig, ott újra a Pilis útjain. Első nap nyitva volt a sorompó, másnap Visegrád felől jöttek, a sorompó csukva volt, nem tudták Maróton, hogy kétnapos a verseny. Emlékszem rá, a Budapesti Honvéd oldalkocsis versenyzői voltak az elsők, a mai Erdészeti ház Ady út és Miklós Deák út sarkától nagy sebességre kapcsoltak, és száguldottak az erdő felé. Az tolsó percben észlelték csak a csukott sorompót, ekkor leugráltak a motorról, a motor átfért a sorompó alatt, kisebb horzsolásokkal megúszták. Kinyitották a

sorompót, pár perc idővesztésük lett, és mentek tovább. Igazi sportemberek voltak.

Majd a későbbi években Basaharcon, a volt téglagyári dombokon néhány évig motocross versenypálya volt, ez is közrejátszott a fiatalok motorkerékpár-vásárlási kedvéhez, többen itt motoroztak. Majd a későbbi években motoros találkozók voltak a Dunaparton az Erdészeti Üdülő környékén.

Egy állítólag megtörtént vicces történet járt régen az oldalkocsisok körében. A szondázások kezdetén egy család piknikezni ment a hegyekbe, a Pilisbe. Viszsaúton a rendőr megállította őket, szondázásra került a sor, hát elszíneződött. Mondja a motoros, hogy nem ivott, szondáztassa meg a feleségét is. Az is elszíneződött. Két kiskorú gyermek aludt az oldalkocsiban, azokat is szondáztassa meg biztos úr. Azok is elszíneződtek. Biztos már előregedett a szonda – mondták. A rend őre elbizonytalanodott, elengedte őket büntetés nélkül, mert azt mondták, hogy a gyerekek diánnás cukorkájából ettünk csak. Ez után mondtotta a motoros a feleségének: Látod, ezért nem szabad a gyerekektől sajnálni egy-két stamperlit!

Kerékpár-kerékpárosok

Akét világháború között Marosi Lajos fiatal gépész volt községünkben az első kerékpár tulajdonosa. Majd egyre többen vettek kerékpárt, a Csodaszarvas volt a menő márka.

Háromkerekű felnőtt tricikli egy volt a falunkban Papanecz Sándor bácsinak. Boldogok voltunk alvégi óvodás korú gyerekek, ha ráülhettünk a farára. Két triciklis jelent még meg az '50-es években falunkban: nyáron vasárnaponként Molnár István fagyaltos Esztergomból, és évente több-

ször egy vándorköszörűs, aki átszerelte a láncot a pedálnál és hajtotta a köszörűkövet, késeket, ollókat élezett az utcasarkokon – szolgálatasként.

Az első versenykerékpárja akkoriban Lesenszki Lászlónak (Csöpi bácsi) volt. Majd Berkes tanító bácsi dongója (motor meghajtású) kerékpárja mindenki számára újdonság volt, ami még teleszkóppal is rendelkezett.

A kerékpár árát '56 környékén az általános iskolás gyerekek a nyári szünetben végzett munkával keresték meg, általában az erdőszélnél dolgozva (be voltunk jelentve az OTI-nál is). Ekkor az én Mátra típusú kerékpárom 900.-forintba került. Az első kerék tengelyére névtábla is kötelező volt. A kerékpár-igazolványt kötelező volt magunkkal vinni, mert annak hiányában megbüntettek a rendőrök. Maróton kerékpárszereléssel, kisebb javításokkal szabad idejében Bartos István bá, repülőgép műszerész foglalkozott. A nagyobb javításokat az esztergomi Dojcsán szervíz végezte. Különböző apróbb kerékpár-kellékeket a Dobozi szobor mögött, Frici bácsi vegyesboltjában lehetett kapni.

Akkoriban búcsúk alkalmával a templomtéren, a hinták között kerékpárok is szerepeltek különböző méretben. Vezetőúdon lehetett körbe-körbe hajtani. Húsz körnek egy forint volt az ára. Ennek is örültek a gyerekek, ha nem volt kerékpárjuk. A legtöbb új kerékpár egy Áfész boltos fiatalembernek volt ideiglenesen tulajdonában. Pilisszentléleken volt boltos, és esti kimaradásai után, egy évben többször is a boltban még el nem adott kerékpárral jött haza, amit otthon tárolt. Az év végi leltárkor gondja lett a visszazállítással, ezek a kerékpározások az állásába is kerültek.

'58 nyarán átépítették a 11-es utat betonútból aszfaltútra, egy-két kanyart levágtak. Ekkor Esztergomba csak kora reggel és késő délután jártak a buszok. Évfolyamtársaimmal, akik fémipari szakmunkástanulónak jelentkezünk, felvételi vizsgára kellett menni. Együtt mentünk kerékpárokkal. Berze István, Csőregi András, Kósa Mihály, Pintér József, Szabó András és jómagam. Útközben a friss szuroktól zoknijaink, lábaink elszennyeződtek. Szentgyörgymezőn egy közkútnál tettük rendbe magunkat valamennyire. A nap

folyamán mindannyian sikeres vizsgát tettünk. Ezt a dorogi járás több falujából jelentkezők nem mondhatják el magukról. Sokan kipontozódtak, közülük az erősebb fizikumúakat vjártanulónak javasolták. Mi jó alapot kaptunk pilismaróti tanítóinktól, ezért hálával tartozunk nekik! A későbbi években sokan vettek kerékpárt, és azzal jártak dolgozni. Nem volt ritka a kerékpárlopás. A drótszamarat boltok, kocsmák előtt kötötték el, még ha le volt zárva, akkor is, de volt aki ittasan otffejeltette. 1986-ban, amikor az akkori körzeti rendőr meghalt, utána való napokban egy lovaskocsi rozsdás kerékpárt vittek az ócskavastelepre. Mert a körzeti megbízott hazatolta esténként a záróra után a kocsmák előtt felejtett kerékpárokat a rendőrség udvarába. Egy alvégi jóbarátom kettőt is megismert a rozsdás biciklik közül, ami az övé volt.

A TSZ Basaharcon lévő betongyűri melléküzemágából ősszel, szürkületkor kivilágítatlan kerékpárral hazafelé tartó munkásokat a Sárga dombnál (Bitőczi bejáró előtt) megállították, és megbírságotlák a tatabányai rendőrök. Az egyik munkás önkéntes rendőr volt, meg akarta úszni a büntetést a szabálytalanságért, de a zsaruk dupla büntetést szabtak ki reá. A munkatársai mondták is: Laci, nekünk dicsekedhetsz, de most nem kellett volna. Ebből a pénzből meghívhattál volna a nagykocsmába!

Ekkortájt egy rádiókabaréba való buzgó segédrendőr azt mondta ellenőrzéskor a járőrőrsának: Se cickaszem (macskaszem), se dimangó (dinamó világítás), de tájfunkabát az van (orkánkabát nyugateurópából)! Állítsuk a citernyákot (embert) a falhoz, és kérjük el a pakszusait (iratait)!

Mára a motorizált világban nem ritka az elektromos kerékpár se.

Felelősség a teremtett világért

Már véget ért az idei ökumenikus imahét, de az ott felvetett kérdések még mindig itt visszhangzanak bennem. A hét mottóját az indonéziaiak a Másodtörvénykönyv 16. fejezetéből vették, amelynek 18. verséből ezt emelték ki: „az igazságra, és csakis az igazságra törekedj!” Amennyire követni tudtam, az előadók elsősorban ezt a verbális, szóbeli elemet, az igazmondás követelményét olvasták ki ebből. Ezzel száz százalékig egyetértek. Talán még azt lehetne ehhez hozzátenni: a beszéd tisztaságáról is szólni kellene. Debercenben például a napokban felháborodást keltett, hogy olyan színdarabot akarnak színre vinni, amely tele van útszéli, trágár kifejezésekkel. És ugyanez érvényes a politika színterére is.

DR. CSELÉNYI ISTVÁN GÁBOR

Mégsem csupán erről van itt szó. Az imahét füzeté a Magyar Bibliatársulat szövegét idézi. A Szent Jeromos Bibliatársulat fordításában az idézett ige így hangzik: „Igazsággal kövesd, ami igazságos!”. Vagyis nemcsak az elvont „igazságról”, hanem az igazságosságról, mégpedig a társadalmon belül igazságosságról is beszélnünk kell. Az ezt megelőző sorokban a bírák szerepéről halunk, akik engednek a megvesztegetésnek, és annak nyomására ítélnék. A mai közélet számos szereplőjére érvényes lehet ez.

Ennek a gondolatnak a folytatása volt az imahét 5. napján Ámosz próféta könyvének 8. fejezete, amely a 4-8. versben azokról szól, akik megkárosítják a nincsteleneket, szipolyozzák a szegényeket. Így értjük meg, hogy nemcsak egyéni, individuális bűnök vannak, hanem ott kavarognak a társadalmi, kollektív bűnök is. Nemhiába beszélt Szent II. János Pál pápa a *struktúrák bűneiről*. Olyan viszonyok közt élünk, amelyek újratermelik az igazságtalanságot. De szintén aznap a Lukács-evangélium megadta a megoldást is. Az Úr Jézus nyilvános működése megkezdésekor meghirdeti felszabadító üzenetét: hogy szabadságot vigyünk a szegényeknek, a raboknak, az elnyomottaknak. Ennek volt visszhangja Dél-Amerikában a *felszabadítás-teológia*. Ez nem a marxista „osztályharc” segítségével kívánta megoldani a társadalom első torzulásait, hanem a VI. Pál által emlegetett szeretet kultúrájával, amely együttérzésre, mások jogainak figyelembevételére, mások megsegítésére épül. Ennek szellemét hozta magával Ferenc pápánk is, amikor szüntelen visszhangozza a szolidaritás követelményét.

De egy további szempont is felmerült bennem az imahét alapigéje nyomán. Az ige így folytatódik: „Igazsággal kövesd, ami igaz-

ságos, hogy élhess és birtokolhasd azt a földet, amelyet neked az Úr, a te Istened adott!” Ha belegondolunk, itt már az egész föld, lakóhelyünk megóvásáról van szó. Amikor az indonéziaiak megfogalmazták az imahét mottóját, még nem gondolták, hogy újabb cunami-hullám söpör át szétszórt szigeteiken, éppen karácsony küszöbén. De ez már korábban is megesett velük, tehát tudat alatt bizonyára erre az összefüggésre is gondolhattak. Szavuk kétségbeesett segítségkiáltás a globális összefogás szükségességéért: az egész emberiséget átfogó együttműködésre van szükség a katasztrófák elhárítása, következményeik felszámolása ügyében. És csak ez biztosítja túlélésünket.

És itt tényleg világméretű hanyagságról és bűnökről beszélhetünk. Japánban példa volt arra is, hogy atomkatasztrófa következtében indult meg a szökőár. A föld globális felmelegedése már Amerikában is viharokat, hurrikánokat váltott ki. A felmelegedés pedig az ipari termelés mellékterméke. A levegő, a víz, a talaj szennyezett a kémiai és egyéb anyagok felhalmozódása következtében. Végsősoron a paradicsom-történet ismétlődik meg. A föld tövist és bojtortjánt terem, felborul az édenkert idilli rendje.

Így értjük meg, Ferenc pápa miért éppen a bioetikai kérdésnek feszegetésével kezdte meg pápai munkáját. *Laudato si'*! – vagyis Áldott légy! – kezdetű enciklikájával a teremtett világért viselt felelősségünkre hívta fel figyelmünket. Az ötvenes években az ún. Római Kör (egy természettudósokból álló társaság) azzal vádolta meg a kereszténységet, hogy ez az eszme vezetett a bioszféra eltorzulásához: „hajtsátok uralmatok alá a földet!” (Ter 1,28). Ez tökéletes félreértés. Isten a maga kezésének, helyettesének szánta az embert: hogy védelmezze, őrizze a természet kincseit, élővilágát. Itt az ideje, hogy ezt a

feladatunkat komolyan vegyük.

Néhány szó szorosán összefügg ebben a gondolatmenetben. Az *oikosz* görög szót sokat talán csak a gyümölcsös joghurt elnevezéséből ismerik. Valójában házat jelent. De ebből származik az oikoumené, vagyis az ökumené szó is, amely a lakott földet, a földkerekséget jelenti. Ebből származik az ökumenizmus is, vagyis a keresztények törekvése az egységre. És az oikosz szóból származik egész sor további fogalom is: az ökológia, vagyis a környezetvédelem, az ökoetika, a teremtett világ erkölcsi rendje, az ökoetológia, mindennek teológiai háttere. Igaz, az ökonómia, a gazdaságtan fogalma is. Ez azonban nem jelentheti a gazdaság, a gazdagság és a profit uralmát az emberrel szemben. Ahogy II. János Pál pápánk mondta: a munka elsősége áll fenn a tőkével szemben. Vagy, ahogy egy fokoláré-énekünk mondja: „A dolgoknál az Ember mindig többet ér!” Ez a hét számomra ezt az alapkövetelményt sugallta.

Az elmondottakat legyen szabad néhány versemmel megvilágítani.

Ősbűn

Állunk a fa alatt
a felbolydult kertben

már nem a kezünkben
lábunk alatt
cefrévé taposva
az alma

Megsebzett bolygó

sebzett vad
csillagok sűrűjében
haldokló bolygó

hálót vetett köré
a technika
s mind szorosabra fonja

torkában égő szomjúság
kitörne törve-zúzva még

de fogy a lég már messze a forrás

tusáját
csillagok állják körül
közömbösen

Már nem

már nem jelenlét
száraz kenyérdarab
kiszikkadt csontváz
atomok halmaza

megbénult
a dolgok szíve

Ájulás

talán csak a szénláng
ájulása vagy
az élettelen
eszméletvesztése
az öntudatlan
emlékezet-kihagyása

hogy nem vagy
mégis itt lehetsz
eszmélsz látsz
és emlékezel
cselekszel
a nemlét öntudatával?

Csak te maradtál

Egyetlen szó te fűnyi élet
maroknyi barkácsolni-való
csak te maradtál
enyhülésnek

Ásatás

Néhány ritmus-foszlány
görög kancsók cserépdarabjai
látatlan-kezetlen szobrok
megroppant timpanon

Ennyi maradt csak a múltból
széthullt igazság-pantheon
csonthalmái

miket mélybe temet
tucat-házak
fénykép-másolatok
sorozatgyártású edények
gondolat-egyenruhák
ránk ömlő áradata

Sehogy se áll össze a dallam
verkléként nyekergi önmagát
a kor magnótekerce

Dilemma

Saját képére gyúr

vagy mi teremtjük?

A múlt málló hieroglifái
vagyunk csupán
vagy teljesebb kor
kibomló szálai?

Fényújság

telket kínál a fényújság
bútort borotvát sátorponyvát
bel- és külföldi turista-utat
autót Szilvesztert játékvasutat
hobby- és horgászfelszerelést

van-e benned eladhatatlan

Kallódó

kocsmák
kallódó sorsok
rozsdá-temetője
bárpultok
önkiárúsítóhelye
csövesek
falka-odúja
vonatok részegei
ember-hordalékok
ki hullajt el titeket?

Perelek

Nem azért perelek
mert növekedsz
hanem mert
mégsem eléggé

Elidegenedés

Roncsolt tüdejű levelek
kihullt hajú erdő

kificamodott folyógerinc
legázolt csordák
halak úsznak hasukkal fölfelé

elidegenedést
virágzik a város

agyától fosztott
idegrendszered

Mutációt!

Szavak templátjai
érzés-kliséket ontanak,
burjánzó *mintha-gondolat*
fut föl a lelkek védőrácsain.

Utánzatok öntőformái közt
téged kereslek, szó-mutáció,
barna nyulak közt albinó,
védtelen, tépett, üldözött,

de fehérek közt barna, kemény,
erős.

Bérház

Biztosító-lánc zárja le
ezeryi összkomfortos
maszek-mennyország ajtaját

lélekfogytiglan

Belénk harap

Kertesházakat esznek
a felhőkarcolók

szerszámokat
habzsolnak a gép-kolosszusok

magnótekeres
szívja ki a szó erejét

felőrli a dalt
a gépzene

felisszák a szerelmet
a kábítószerek

a kompjuter
már-már belénk harap

Jóllaksz

Jóllaksz a szavakkal
látszatokkal

földig hajolsz
fogalmak
bálványai előtt

szó-mágiáid
végül is
téged ejt rabul

Ítéletet!

valamit
felfaltunk magunkból
s csordultig tele önmagával
hogy is mondhat az önevő
maga fölött ítéletet

a cselekvés lerágott karjai
a képzelet lenyesett szárnyai
a lélektől lélekig feszülni kész
idegek rostjai
a hízott test temető-árkába

kerülnek

Szorongás

Miért csíráznak bennünk
a félelem penészgombája
javaink védőbástyája mögött is?

Talán mert nem honos
megrozsdáll bennünk
a fény

A mikroelektronika kora elé

Koldulni jár
a munka
a robotok palotája elé

hétvégén
ásóért
sorbaáll

Fausthoz

Aranycsinálás?
Lombikbébi-gyártás.
Klónolt minőség:

ez majd robotol,
az méhkirálynő, várja hatalom.
Mosószerként megtervezett
embergépek, gépemberek...

Ez hát most álmod:
jövő-alkímia?

Nekem elég
a csók, az ölelés,
kiküzdött álmunk,
kettőnk kisfia,
az otthon arca,
a küzdelem valamiért,
s a halni-tudás emberi harca.

Én kaptam meg minden hatalmat az égen és a földön

■ ANDOR ATYA

Volt már olyan élményetek, hogy valaminek nagyon örültetek, de annyira, hogy el sem akartátok hinni, hogy ez valóság lehet? Az ember ilyenkor nem túl okos képpel néz, néz, és lassan felragyog a tekintete. Például karácsonykor, ha szüleink kitalálták a legtitkosabb vágyunkat, vagy a nem remélt ajándék ott áll a születésnap tortája mellett! Ilyenkor szoktuk olyanokat mondani, hogy csípj meg, ébren vagyok-e, vagy a barátunk, édesanyánk mondja: mit bámulsz? Valami ilyesfajta gyöngédséggel „bökték oldalba” az angyalok az apostolokat: „Mit álltok itt, jeruzsálemi

férfiak?” És rövest el is küldik őket, szétvinni az örömhírt. De valóban, ha igazán örülünk, nem fér belénk az öröm, meg akarjuk osztani. Ilyen szinte fölfoghatatlan öröm részesei vagyunk: valami csodálatos, fölülmúlhatatlan országba várnak minket haza. A még csodálatosabb az, hogy örömről minden EMBER öröme lehet. Hogyan?

Amikor Gagarin először áttörte a Föld vonzerejét, vagy amikor a két amerikai űrhajós a Holdra szállt, minden újság ezzel a címmel jelent meg: EMBER az űrben! EMBER a Holdon! Így: EMBER! Mert ami egynek sike-

rült, az már bárkinek. Az az egy a mi képviselőnkben ment oda. Akkor mi is ugyanilyen szenzációs örömként tudjuk mondani: EMBER a mennyben! EMBER a Szentháromság-

ban!
De ha az EMBEREK nem tudnak erről az örömről, akkor milyen nagy hírről maradtak le? Éppen ezért a mai üzenet egyben ígéret, egyben meghívás... Jézus feltámadt, és megkapott minden hatalmat az égen és a földön! Milyen ez a hatalom? Olyan, hogy mindent egyedül akar végrehajtani? Vagy olyan, hogy szüksége van ránk? Igen! Neki ez

a hatalom, hogy nemcsak az örömhírt osztja meg velünk, hanem alkalmat ad, hogy mi is tegyünk valamit érte. Kér minket és nem kényszerít. Mire kér? Hogy mondjuk el örömről másoknak! Arra kér, hogy „merjünk” örülni, a jóban hinni még akkor is, amikor nagyon rossznak néz ki a helyzet. Hogy merjünk jót tenni, akkor is, amikor mindenki körülöttünk csal, vagy nem törődően néz másokra.

Ha azt mondod „Én túl kicsi vagyok ehhez a feladathoz!”, „Ki vagyok én, hogy ÉN tegyek valamit?!” Te vagy az, akivel a hatalmát megosztja, hogy mások is meghallják az örömhírt. Jézus Krisztus é!

Megvásárolva

MÁTHÉ ZOLTÁN

Kedves olvasó, testvérem! Húsvét közelségében, Isten arra szeretné felhívni figyelmünket, hogy kié vagyunk valójában. Ki az a személy, aki a legnagyobb tette értünk itt földi életünkben? Ki az, akinek tette nemcsak jelenlegi életünket, hanem a halál utáni létünket is meghatározza? Ki az, akinek a legtöbbet köszönhetjük, és akit igazán ünnepeleltünk húsvét hajnalán? Ő Jézus Krisztus, a názáreti, az Isten Szentje: „*aki váltásául adta önmagát...*” (1Tim. 2:6.)

Onnan kell indulnunk, hogy mindannyian valaminek a szolgálói vagyunk. Talán embertársainknak, talán a szenvedélyeinknek, talán a pénznek, vagy az időnek. A Biblia ezt mondja a 2 Péter 2:19-ben: „*Mert mindenki rabja lesz annak, ami legyőzte.*”

De nem kell hagynunk, hogy bárkinek vagy bárminek a rabszolgáivá váljunk. Az Ige azt tanítja, hogy Jézus megvásárolta a mi szabadságunkat. A görög megváltás szó arra utal, amikor egy rabszolgát megvettek a piacon. Szellemi értelemben mindannyian a bűn rabszolgái voltunk addig, amíg Jézus meg nem vásárolt bennünket a rabszolgapiacról, és

ki nem szabadított a bűn kötelékéből.

Hadd mutassak egy képet azzal kapcsolatban, hogy milyen is volt, amikor Jézus meghalt a kereszten a mi szabadságunk megváltásáért.

Képzeld el, hogy éppen ott vagy egy forgalmas piacon, ahol mindenki elad, és vásárol. A piac közepén éppen egy árverés kellős közepén állsz, ahol te vagy az, akire licitálnak. Minden egymást követő licit után annak a szemé-

lnekérsz, aki meg akar vásárolni, és megpróbálsz felmérni, vajon kedves vagy kegyetlen ember-e az, aki saját tulajdonában szeretne téged tudni. Már a vége felé közeledik a licitálás, amikor egy idegen a tömegből feláll, és ezerszer nagyobb összeget kínál érted, mint amit addig bárki is ajánlott. *Lehetetlen, hogy valaki más is ugyanennyit ajánlana vagy akár csak megközelítené az ő ajánlatát.* Ahogy az árverés vezetője sietve elfogadja az ajánlatot, te ennek az

idegennek a szemébe nézel, és megérted, hogy *Ő nem azért vásárolt meg, hogy szolgálóként bánjon veled. Azért vett meg, hogy szabaddá tegyen.* Ez az, amit Jézus tett érted. Ő fizette ki az árat, hogy te szabad légy. Olyan magas volt a szabadságodnak az ára, hogy te sosem tudtad volna kifizetni azt. De Ő megtette érted az életével a kereszthalállal, és feltámadásával. Azonban még ha Jézus követője vagy is, akkor sem biztos, hogy megéledt ez a szabadság. Lehet, hogy valamennyire megengeded, hogy még a feltámadás ünnepén is vágyaid, kapcsolataid, az időbeosztásod, szorongásod vagy féltelmeid irányítsanak. A Galata 5:1 ezt mondja: „*Szabadok vagyunk – Krisztus megszabadított minket! Álljatok meg tehát mint szabad emberek, és ne engedjétek, hogy újra rabszolgák legyetek.*”

Oly sok ember tölti az életét azzal, hogy az élet értelmét és a szabadságot ember alkotta zsákutcákban keresi. A lenyűgöző valóság azonban ez: „*Soha nem válthatjuk meg magunkat, nem fizethetjük ki Istennek az árat az életünkért, mert egy emberi életért túlságosan nagy a fizetés...*” (Zsolt.49:8-9).

A szabadságod ára már ki van fizetve. Meg lettél vásárolva, váltva. Él a lehetőséggel, és adj hálát az Úrnak, hogy megvagy vásárolva a megváltó Krisztus által! Áldott Húsvétot!

SZIKORSZKI JÁNOS:

Fogyatkozunk

Kettőezertizenkilenc április nyolc van,
Községünkben újra egy szomorú hír van:
Kerékpáros eggyel kevesebb az utcán,
Itt hagyott a „Licó” hirtelen ily furán.

Fiatalon a boltos Lik Bálint bácsi fia
Hamar beleszeretett a maróti fociba.
Hetvenes éveiben a kilences számot viselte,
Marót csapatán kívül a Fradit kedvelte.

Amikor szőgre akasztotta a focicsukát
Horgászelnök lett, fogta a keszeget, pontyot, márnát.
Nem volt autója, szerette kerékpárját,
Ennél jobban csak Piroska párját.

A halál kegyetlen, nem tudjuk, hogy mi van írva.
Akiket szerettünk, a földön hagyjuk még sírva.
Béke Veled Licó, az Isten megáldjon,
Találkozunk majd a túlvilági focipályákon.

Könyvbemutató – Beer Miklós

Református kirándulás – Hollókő, Szécsény

HIRDETMÉNY

A KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK KITŰZTE AZ EURÓPAI PARLAMENT TAGJAINAK 2019. ÉVI VÁLASZTÁSÁT

A szavazás napja:

2019. MÁJUS 26.

A szavazás
6:00 órától 19:00 óráig tart.

Névjegyzék

A névjegyzékben szereplő választópolgárok a névjegyzékbe történt felvételükről, valamint a szavazás helyéről és idejéről **értesítőt** kapnak. A névjegyzék a helyi választási irodában (polgármesteri hivatalban) tekinthető meg.

Az Európai Unió más tagállamának választópolgára
– ha Magyarországon lakóhellyel rendelkezik –

2019. május 10-ig kérheti névjegyzékbe vételét a helyi választási iroda vezetőjétől (*jegyző*).

Ajánlás

A választójoggal rendelkező választópolgár **2019. április 23-ig ajánlóíven** ajánlhat listát. A listaállításához legalább **20 000 választópolgár érvényes ajánlása** szükséges. Egy választópolgár több listát is ajánlhat.

Szavazás

A magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár személyesen szavazhat az értesítőn feltüntetett szavazóhelyiségben.

A mozgásában korlátozott választópolgár mozgóurnát kérhet. A szavazás napján lakóhelyétől távol tartózkodó választópolgár **belföldön** az általa megjelölt településen átjelentkezéssel, **külföldön** Magyarország külképviseletein adhatja le szavazatát.

Szavazni egy listára lehet.

*Részletes tájékoztatásért forduljon
a polgármesteri hivatalban működő helyi választási irodához,
vagy látogassa meg a www.valasztas.hu weboldalt.*

Nemzeti Választási Iroda